

www.dimoslevadeon.gr

ΔΗΜΟΣ ΛΕΒΑΔΕΩΝ

Σας καλωσορίζω στον Καλλικρατικό Δήμο Λεβαδέων που προέκυψε μετά τη συνένωση των προϋπαρχόντων Δήμων Λεβαδέων, Δαύλειας, Κορώνειας, Χαιρώνειας και της Κοινότητας Κυριακίου. Ο Δήμος μας έχει έδρα στην πρωτεύουσα του νομού Βοιωτίας, τη Λιβαδειά που είναι χτισμένη αμφιθεατρικά στη δυτική απόληξη του Λαφύστιου όρους, παρακλήδι του όρους Ελικώνα.

Οι περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, η πλούσια ιστορία της περιοχής, τα αξιόλογα θρησκευτικά μνημεία, οι σημαντικοί αρχαιολογικοί χώροι, η πλούσια λαογραφική παράδοση, αθλή και η εγγύτητα του Δήμου Λεβαδέων στην πρωτεύουσα τον καθιστούν ιδανικό τουριστικό προορισμό για κοντινές αποδράσεις. Ο επισκέπτης με επίκεντρο το στολίδι της περιοχής, την Κρύα στη Λιβαδειά, έχει τη δυνατότητα να περιηγηθεί στους ορεινούς όγκους του Ελικώνα και του Παρνασσού με τους πανέμορφους ορεινούς οικισμούς, καθώς και τις παραλίες του Κορινθιακού Κόλπου.

Η παραδοσιακή Λιβαδείτικη φιλοξενία και η ανέγγιχτη από τον μαζικό τουρισμό αυθεντική ομορφιά του τόπου εγγυώνται ότι η επίσκεψή σας στις πόλεις και τα χωριά του Δήμου μας θα σας μείνει αξέχαστη.

Σας εύχομαι μια ευχάριστη διαμονή.

Ο Δήμαρχος Λεβαδέων
Ιωάννης Δ. Ταγκαλέγκας

www.dimoslevadeon.gr

ΛΙΒΑΔΕΙΑ

Η περιοχή της Λιβαδειάς κατοικείται αδιαλείπτως από την Πρωτοελλαδική εποχή μέχρι σήμερα. Σύμφωνα με τον Όμηρο συμμετείχε στον Τρωικό πόλεμο με το όνομα «Μίδεια», που αργότερα μετονομάστηκε σε Λεβάδεια από τον Αθηναίο οικιστή Λέβαδο, ο οποίος εγκατέστησε τους κατοίκους στη σημερινή θέση της πόλης.

Η Λεβάδεια ήταν συνυφασμένη με το Μαντείο του Τροφωνίου, της χθόνιας τοπικής θεότητας, η φήμη του οποίου διαμόρφωσε σταδιακά τη Λεβάδεια σε ξακουστό θρησκευτικό κέντρο και ιερή πόλη των Βοιωτών. Εδώ βρίσκονται οι πηγές της Λήθης και της Μνημοσύνης και το Ιερό Άλσος. Σημαντικές είναι επίσης οι πληροφορίες που μας δίνει ο περιηγητής Πausanias για το Μαντείο. Ανασκαφές έφεραν στο φως μεγάλο αριθμό επιγραφών που επιβεβαιώνουν την ιδιαίτερη ακμή της πόλης, η οποία από το 370 π.Χ. έκοβε δικό της νόμισμα. Μετά τη μεγάλη μάχη της Κωπαΐδας το 1311 μ.Χ. η πόλη πέρασε στην κυριαρχία των Καταλανών, οι οποίοι έδωσαν σημαντικά προνόμια στην πόλη και διαμόρφωσαν την τελική οχύρωση του Κάστρου.

Κατά την διάρκεια της τουρκοκρατίας η Λεβάδεια είναι αξιόλογη και ακμάζουσα πόλη, πρωτεύουσα της Ρούμελης και επονομαζόμενη «Γκισούρ Λιβαδειά», γιατί κατοικείτο κυρίως από Έλληνες και ελάχιστους Εβραίους και Τούρκους. Η Λιβαδειά πλούσια, πολυπληθής και ισχυρή διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην Ελληνική Επανάσταση, πληρώνοντας βαρύ φορτίο αίματος στο βωμό του αγώνα της απελευθέρωσης.

Η πόλη γνώρισε σπουδαία οικονομική άνθηση από το 1860 με την εντατική καλλιέργεια βαμβακιού του «χρυσαφιού της βοιωτικής γης» που σε συνδυασμό με τη δύναμη του νερού της Έρκυνας του «λευκού άνθρακα», ήταν η τρίτη βιομηχανική πόλη της χώρας, μετά την Πάτρα και τη Σύρο, με την σημαντικότερη παραγωγή εκκοκκισμένου βαμβακιού, ενώ δημιουργούνται μεγάλες μονάδες κλωστήριων, αλευρόμυλοι και νεροτριβές για τη λείκανση του μαλλιού των αιγοπροβάτων, αλλιά και για το πλύσιμο των ρούχων. Από τα ιδιαίτερα, λιθόκτιστα, βιομηχανικά κτήρια, με τη χαρακτηριστική αρχιτεκτονική, σώζονται, αναπαλαιώνονται και αλληιάζουν χρήση μόνο δύο, η Νεροτριβή και ο Νερόμυλος, ενώ δίπλα ακριβώς στις πηγές της Λήθης και της Μνημοσύνης, κατασκευάστηκε την δεκαετία του 1960 το τουριστικό περίπτερο «ΞΕΝΙΑ», από τον πολυεθόμο - αρχιτέκτονα κ. Αλέξανδρο Παπαγεωργίου - Βενετά.

ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

Έρκυνα - Περιοχή της Κρύας

Ο ποταμός Έρκυνα αποτελεί φυσικό μνημείο της πόλης, που γύρω του ζει και αναπνέει ολόκληρη η πόλη. Η περιοχή της Κρύας είναι ένας τόπος αναψυχής κατάφυτος από αιωνόβια πλατάνια, πεντακάθαρα πηγαία νερά, πέτρινα τοξωτά γεφύρια, μικρούς καταρράκτες, ίχνη από την αρχαία αίγλη γεμάτη από μύθους και ιστορίες καθώς και γλυπτά του Λιβαδεϊτή καλλιτέχνη Σπύρου Γουργιώτη.

Κάστρο

Περίοπτη θέση στην Κρύα κατέχει το Μεσαιωνικό Κάστρο που στεφανώνει με τα τείχη του τους απόκρημνους βραχώδεις σχηματισμούς του λόφου και του φαραγγιού. Αξιόλογο μνημείο μεσαιωνικής οχυρωματικής τέχνης που ξεκίνησε από τον Βυζάντιο τον 5ο αιώνα, πάνω σε αρχαίες οχυρώσεις που εξελίχθηκε αργότερα από τους Καταλανούς και συντηρήθηκε από τους Οθωμανούς.

Φαράγγι Κρύας - Ναός Διός Βασιλέως

Το φαράγγι της Κρύας ξεκινά μετά το «ΞΕΝΙΑ» δίπλα στη κοίτη του χειμάρρου Ήριά όπου συναντάμε το πέτρινο θέατρο 1.200 θέσεων, στο οποίο πραγματοποιούνται οι πολιτιστικές εκδηλώσεις του Δήμου. Στα απότομα βράχια του φαραγγιού έχει δημιουργηθεί αναρριχτικό πάρκο με αρκετές σηματοδοτημένες διαδρομές. Προχωρώντας και φτάνοντας στο πλάτωμα, ξανοίγονται μπροστά στον επισκέπτη δύο επιλογές, η μια είναι να ανέβει 700 πέτρινα σκαλοπάτια για να φτάσει στο εκκλησάκι της Ιερουσαλήμ και η άλλη, βαδίζοντας μέσα στο φαράγγι να φτάσει στο Τρίκινο Γεφύρι, αλλήλα και στα ερείπια του επιβλητικού σε μέγεθος, Ναού του Διός Βασιλέως στο λόφο του προφήτη Ηλία αλλήλα και σε παρακείμενους χώρους αναψυχής.

Ρολόι

Στην πόλη δεσπόζει ο Πύργος της Ώρας κτισμένος αρχικά από τους Ενετούς ως Φρουρά. Το 1803 όταν έφτασε στη Λιβαδειά ο λόρδος Έλγιν, χάρισε στην πόλη ένα ρολόι, προκειμένου να επηρεάσει τους ντόπιους κοτζαμπάσδες και αγάδες με την ελπίδα να του επιτρέψουν να πραγματοποιήσει ανασκαφές για το Μαντείο του Τροφωνίου.

Τζαμί του Γαζή Ομέρ Μπέν Τζαμί του Παζαριού
Βρίσκεται στο ιστορικό κέντρο της Λιβαδειάς. Χρονολογείται στο δεύτερο μισό του 15ου αιώνα μ.Χ., κατασκευάστηκε από τον Ομέρ Μπέν και έμελλε να αποτελέσει το κέντρο της ισλαμικής ζωής στην περιοχή, για τρεισήμισι αιώνες.

Μουσείο Παλαιών Επαγγελμάτων

Με πρωτοβουλία του Εμπορικού Συλλόγου Λιβαδειάς δημιουργήθηκε το Μουσείο Παλαιών Επαγγελμάτων, το οποίο βρίσκεται στην οδό Στρατηγού Ιωάννου 24, όπου ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να γνωρίσει επαγγέλματα που έχουν χαθεί όπως, του νερουλιά, του παγοπώλη, του γαλατά, του πλανόδιου παντοπώλη, του φανοκόρου, του πεταλωτή, του γανωματή, του τροχιστή, του τσαγκάρη κ.α.

Παλιό Σχολείο

Το Παλιό Σχολείο Λιβαδειάς, είναι ένα όμορφο νεοκλασικό κτήριο που βρίσκεται στη συνοικία Αγίου Νικολάου, γνωστή ως Ζαγαράς και χτίστηκε το 1902 με έξοδα του Ανδρέα Συγγρού. Σήμερα στεγάζει δραστηριότητες πολιτιστικών συλλόγων.

Χώροι Αναψυχής

Άνω Σούρπη

Το μπαλκόνι του Ελικώνα, σε υψόμετρο 830 μ. μέσα στο φυσικό καταφύγιο Λατσούδι, κάτω από την κορυφή Κοιλιέδες και νοτιοδυτικά του χωριού Ανάληψη (Σούρπη), με εξαιρετική θέα στην Κωπαΐδα, τον Παρνασσό και την Εύβοια. Στην περιοχή σώζεται το εκκλησάκι του Αγ. Γιώργη που στον περίβολο του μπορεί ο επισκέπτης να ξεκουραστεί και να δροσιστεί από το τρεχούμενο νερό. Άλλοι δημοφιλείς χώροι αναψυχής κοντά στη Λιβαδειά είναι το Κεραμίδι, ο Άγιος Παντελεήμονας και ο Λόφος του Προφήτη Ηλία

Παραδοσιακός οικισμός Ελικώνα

Ο Ελικώνας παλαιότερα γνωστός ως Ζερίκι, είναι το ορεινότερο χωριό της οροσειράς, χτισμένο σε ένα μικρό οροπέδιο του Ελικώνα σε υψόμετρο 850 μέτρων, χτίστηκε από Αρβανίτες, πιθανώς τον 14ο αιώνα. Χτισμένο δίπλα σε ένα φυσικό κοίλωμα, στο οποίο το χειμώνα συσσωρεύεται νερό και έτσι δημιουργείται μια μικρή δολίνη που περιτριγυρίζεται από πυκνό ελατόδασος. Σε μικρή απόσταση από το χωριό βρίσκεται το οργανωμένο κατασκηνωτικό κέντρο της Παλιομηλιάς.

Μουσείο Αγροτικής Κληρονομιάς

Στο Ζερίκι λειτουργεί το Μουσείο Αγροτικής Κληρονομιάς από το 2010 στο χώρο του παλιού δημοτικού σχολείου και φιλοξενεί πλήθος εκθεμάτων ειδών καθημερινής χρήσης.

Ο επισκέπτης μπορεί να περιηγηθεί στα γύρω χωριά και οικισμούς που βρίσκονται στους πρόποδες του Ελικώνα, Τσουκαλάδες, Λαφύστιο, Ανάληψη, στους πρόποδες του Θουρίου Όρους, Πέρα Χωριό και Τζιμαίικα, καθώς και στο Ρωμαίικο που απλώνεται στον Κάμπο της Κωπαΐδας.

Γαστρονομία

Στη Λιβαδειά και τα γύρω χωριά, θα δοκιμάσετε ντόπιες, μοναδικές γεύσεις στην αυθεντική εκδοχή τους. Τα ντόπια προϊόντα κρέατος, ιδίως τα πρόβεια, σε συνδυασμό με τις παραδοσιακές τεχνικές ψησίματος έχουν να προσφέρουν πιάτα φτιαγμένα με πάθος και μεράκι. Μπορείτε να δοκιμάσετε το ονομαστό σουβλάκι Λιβαδειάς, το εξαίσιο κοντοσουβλάκι, το χοντρό, το κοκορέτσι, το σουβλιστό αρνί, τα εξαιρετικά λουκάνικα αλλιά και τις διάφορες πίτες με αρωματικά χόρτα της Ρουμελιώτικης γης. Στην περιοχή παράγονται από παραδοσιακά εργαστήρια αγνά γαλακτοκομικά και τυροκομικά προϊόντα κυρίως από πρόβειο και γίδινο γάλα. Οι επισκέπτες μπορούν να γευτούν και να προμηθευτούν, ντόπια όσπρια όπως το ονομαστό λαθούρι, φακές, φασόλια και ρεβίθια. Στον Ελικώνα επίσης παράγεται περίφημο μέλι και ονομαστά βότανα όπως τσάι του βουνού, ρίγανη, φασκόμηλο κ.ά.

ΧΑΙΡΩΝΕΙΑ

Η Χαιρώνεια βρίσκεται στην κοιλάδα του βοιωτικού Κηφισού 14 χιλιόμετρα βόρεια από τη Λιβαδειά. Αρχαιολογικά ευρήματα και αναφορές επιβεβαιώνουν ότι η περιοχή κατοικήθηκε από τη 6η χιλιετία π.Χ. Στην περιοχή έγινε το 338 π.Χ. η περίφημη μάχη της Χαιρώνειας, ανάμεσα στο Φίλιππο της Μακεδονίας και στις ενωμένες δυνάμεις των Αθηναίων, Βοιωτών, Θηβαίων, Μεγαρέων, Ευβοέων κ.ά., που κατέληξε σε συντριπτική ήττα των συμμάχων και εγκαινίασε μια περίοδο μακεδονικής ηγεμονίας.

Στην περιοχή έλαβαν χώρα και άλλες δύο σημαντικές μάχες, ανάμεσα στο Ρωμαίο Σύλλα και το βασιλιά Μιθριδάτη το 86 π.Χ. που εδραίωσε την κυριαρχία των Ρωμαίων, και η μάχη μεταξύ των Φράγκων του μέγα Δούκα των Αθηνών και Θηβών, Γκωτιέ ντε Μπριέν και των Ιπποτών και μισθοφόρων της Καταλανικής Εταιρείας το 1311 που τερμάτισε την φραγκοκρατία στην Ελλάδα.

Η Χαιρώνεια γνωρίζει ιδιαίτερη άνθηση κατά τη ρωμαϊκή περίοδο. Η πόλη υπήρξε πατρίδα του Πλούταρχου. Το 551 μ.Χ. ισοπεδώνεται από ισχυρό σεισμό, ενώ κατά την Φραγκοκρατία και την Τουρκοκρατία παραμένει μια ασήμαντη πολίχνη.

ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

Ο Λέοντας της Χαιρώνειας

Το μαρμάρينو «Λιοντάρι της Χαιρώνειας» είναι το πιο αναγνωρίσιμο ιστορικό σύμβολο της Βοιωτίας. Χτίστηκε από τους Θηβαίους και φυλάσσει το πολυάνδριο όπου ετάφησαν οι πεσόντες άνδρες του Ιερού Λόχου, μετά την νίκη του Φιλίππου το 338 π.Χ. στη μάχη της Χαιρώνειας.

Αρχαιολογικό Μουσείο Χαιρώνειας

Το αρχαιολογικό μουσείο της Χαιρώνειας περιλαμβάνει

βάνει σημαντικά ευρήματα προϊστορικών και ιστορικών εκθεμάτων, σημαντικά έργα κεραμικής, τμήματα μυκηναϊκών τοιχογραφιών, νομίσματα και όπλα από τον τύμβο των Μακεδόνων και το πολυάνδριο των Θηβαίων, κτερίσματα από νεκροπόλεις, γλυπτά από τη Λιβαδειά και τη Χαιρώνεια.

Ακρόπολη Χαιρώνειας - Αρχαίο θέατρο Χαιρώνειας

Το κοίλο μέρος του ήταν σκαλισμένο στο μονοκόμματο βράχο του Πετραχού κάτω από την ακρόπολη και είχε δύο οριζόντιους διαδρόμους (διαζώματα). Το κάτω τμήμα είχε τρεις σειρές καθίσματα, το μεσαίο δέκα και το άνω τέσσερις. Στο χώρο του θεάτρου βρέθηκε ο θρόνος του Πλούταρχου ο οποίος βρίσκεται τοποθετημένος στην εκκλησία της Κοίμησης της Θεοτόκου.

Πύργος Ραγκαβή

Στα νοτιοανατολικά της Χαιρώνειας στην πλαγιά του Θουρίου και πίσω από το Λιοντάρι υψώνεται ένα πυργόσχημο κτίριο, το οποίο χτίστηκε σε κτήματα που παραχωρήθηκαν από το ελληνικό κράτος στη

ΠΑΝΟΠΕΑΣ (Άγιος Βλάσσιος)

Ο Πανοπεύς ήταν η κοντινότερη προς τη Χαιρώνεια πόλη της Φωκίδας και οι σχέσεις των δύο πόλεων βρίσκονταν σε εύθραυστη ισορροπία, όπως και οι σχέσεις Βοιωτίας και Φωκίδας. Ο Επειός, ο γιός του ιδρυτή της πόλης Πανοπέα ήταν ο κατασκευαστής του περιβόητου Δούρειου Ίππου. Η ακρόπολη του Πανοπέα κατοικήθηκε για πρώτη φορά κατά το 18ο αιώνα π.Χ., ενώ κατά τη μυκηναική περίοδο οχυρώθηκε με κυκλώπεια τείχη. Η πόλη οχυρώθηκε εκ νέου με ισχυρά τείχη λίγο πριν την μεγάλη μάχη της Χαιρώνειας το 338 π.Χ.

Σήμερα, από το σύνολο της ακρόπολης διασώζονται ορισμένα μέρη του τείχους και πύργοι, οι οποίοι την περιέκλειαν, κατά τη μυκηναική εποχή.

Ο επισκέπτης μπορεί να περιηγηθεί στα γύρω χωριά και οικισμούς του κάμπου, Βασιλικά, Ανθοχώρι, Προφήτη Ηλία, Θούριο καθώς και στα χωριά που βρίσκονται στους πρόποδες του Ακόντιου Όρους, Ακόντιο και Προσήλιο, να συναντήσει αυθεντικούς ανθρώπους και να γευτεί αυθεντικές γεύσεις της Ρουμελιώτικης επαρχίας.

μεγάλη οικογένεια των Ποστέλνικων (Υπουργών Εξωτερικών της Βλαχίας, αρχαιολόγων, ποιητών, σοφών, συγγραφέων), των Ραγκαβή.

Ο Μυκηναικός λαξευτός τάφος

Στο Προσήλιο βρέθηκε ένας από τους μεγαλύτερους ασύλητους λαξευτούς τάφους στην Ελλάδα, η κατασκευή του οποίου χρονολογείται περίπου στα μέσα του 14ου αι. π.Χ. και η αξία του έγκειται στο ότι απέδωσε ένα από τα καλύτερα μέχρι σήμερα τεκμηριωμένα ταφικά σύνολα της ανακτορικής περιόδου στην ηπειρωτική Ελλάδα.

Ιερά Μονή Λυκούρεση

Η Ιερά Μονή Λυκούρεση ή Παναγία του Μύρου βρίσκεται σε απόσταση 3 χλμ. νοτιοανατολικά της Χαιρώνειας, μέσα στο φαράγγι του μικρού ποταμού Αίμονα. Ο Ναός χρονολογείται από τον 15ο αιώνα και έχει το σπάνιο χαρακτηριστικό ότι στεγάζεται από εννέα τρούλους. Το 1821 υπήρξε το ορμητήριο του Αθανασίου Διάκου για την απελευθέρωση της Λιβαδειάς.

ΔΑΥΛΕΙΑ

Η Δαύλεια βρίσκεται 28 χιλιόμετρα βορειοδυτικά από τη Λιβαδειά και η ιστορία της χάνεται στα βάθη των αιώνων με διαρκή παρουσία από τα προϊστορικά χρόνια μέχρι σήμερα. Κατά τον Στράβωνα το όνομά της προκύπτει από τα πυκνά δάση της περιοχής τα «δαύλα» και κατά τον Πausανία από την νύμφη Δαυλίδα.

Η αρχαία Δαυλίδα ήταν χτισμένη στη νοτιοανατολική πλευρά του Παρνασσού, κοντά στο δρόμο που οδηγούσε από τη Χαιρώνεια στους Δελφούς, την περίφημη «Σχιστή οδό» που ξεκινούσε από τους Δελφούς και χωριζόταν σε δύο κατευθύνσεις, η μια προς τη Θήβα και η δεύτερη προς την Δαυλίδα. Εικάζεται ότι στην Σχιστή οδό συνάντησε και φόνευσε ο Οιδίποδας, τον πατέρα του Λαίο.

Η πόλη το 480 π.Χ. πυρπολήθηκε από το στρατό του Ξέρξη, ενώ καταστράφηκε ολοκληρωτικά το 346 π.Χ. από το Φίλιππο μαζί με όλες τις ομοσπονδιακές Φωκικές πόλεις, στο τέλος του τρίτου Ιερού Πολέμου.

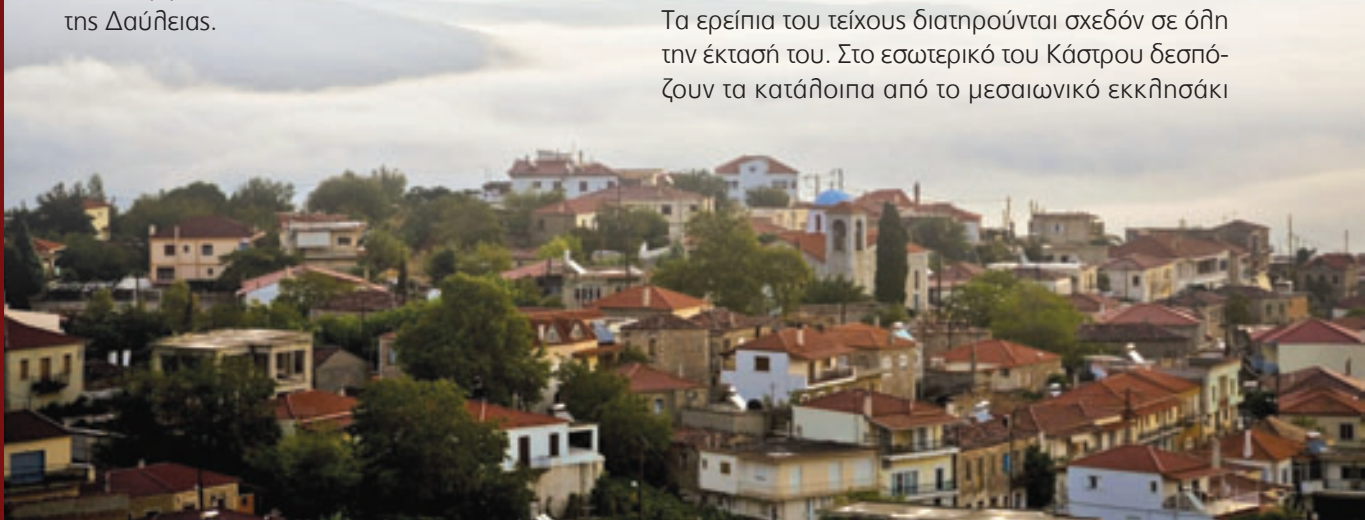
Στις 5 Μαΐου 1943 οι Ιταλοί έκαψαν το χωριό, αλλά δεν έκαψαν το αντιστασιακό σθένος των κατοίκων της Δαύλειας.

ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

Κάστρο της Δαύλειας

Κυκλώπειο οχυρό φρούριο με μακραίωνη χρήση, δεσπόζει στο λόφο απέναντι από το χωριό και η βάση του τείχους φαίνεται να χρονολογείται από την εποχή των Πελασγών. Το σχήμα του τείχους είναι κυκλικό και η μοναδική είσοδός του στη βορειοδυτική πλευρά προστατεύεται από δύο πύργους. Η κύρια είσοδος της Ακρόπολης ονομάζεται Σιδηρόπορτα. Τα ερείπια του τείχους διατηρούνται σχεδόν σε όλη την έκτασή του. Στο εσωτερικό του Κάστρου δεσπόζουν τα κατάλοιπα από το μεσαιωνικό εκκλησάκι

των Αγίων Θεοδώρων, χτισμένο επάνω στα θεμέλια του ναού της Ποιιάδος Αθηνάς, ενώ σήμερα σώζονται μόνο το σύνθρονο και κάποιες κολόνες.

Παλιό ρολόι

Το πετρόκτιστο παλιό ρολόι του οικισμού Δαύλειας, στέκει με φόντο τον Παρνασσό επιβλητικό και αγέρωχο από το 1928 κοντά στην είσοδο της κεντρικής πλατείας. Η ανέγερσή του έγινε με δωρεά των μεταναστών Δαυλειωτών που ζούσαν τότε στο Σικάγο και αφιερώθηκε στη μνήμη των πεσόντων της Δαύλειας στους πολέμους της περιόδου 1912-1922. Στην κεντρική πλατεία της Δαύλειας υπάρχουν αιωνόβια πλατάνια, και όμορφες λιθόκτιστες βρύσες.

Νερόμυλοι

Γύρω από τον οικισμό της Δαύλειας υπάρχουν τέσσερις παλιοί νερόμυλοι, που μαρτυρούν την οικονομική ευμάρεια της πόλης. Στις υδροκίνητες μικρές οικογενειακές μονάδες, τα μαντάμια, με τα διάφορα παραδοσιακά εξαρτήματα τιθάσευσης και εκμετάλλευσης της ενέργειας του νερού για την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος, μπορούμε να βρούμε τα ίχνη από αρκετές καινοτομίες της εποχής.

Ιερά Μονή Ιερουσαλήμ

Το ιστορικό μοναστήρι της Κοίμησης της Θεοτόκου Ιερουσαλήμ βρίσκεται 5 χιλιόμετρα δυτικά από τη Δαύλεια, σε υψόμετρο 900 μέτρων στη δασωμένη ανατολική πλευρά του Παρνασσού. Ιδρύθηκε πιθανότατα το 1088 μ.Χ. και έκτοτε αποτελεί αξιόλογο ιστορικό και θρησκευτικό κέντρο. Εκεί σώζεται η

φορητή εικόνα της Παναγίας Βρεφοκρατούσας, έργο του 16ου αιώνα. Εκεί υπάρχει η οργανωμένη κατασκήνωση της Ιεράς Μητροπόλεως Θηβών, Λεβαδείας και Αυλίδας

Λαπαθιάς

Ο Λαπαθιάς είναι ορεινό θέρετρο του Παρνασσού μέσα σε ελατόφυτο δάσος πολύ κοντά στο μοναστήρι της Ιερουσαλήμ και είναι ελεύθερος κατασκηνωτικός χώρος για τροχόσπιτα και σκηνές.

Ο επισκέπτης μπορεί να περιηγηθεί στα γύρω χωριά και οικισμούς που βρίσκονται στους πρόποδες του Παρνασσού Μαυρονέρι και Παρόριο, να απολαύσει τον καφέ, το αναψυκτικό, τα εδέσματα και να χαλαρώσει από τους ρυθμούς της πόλης κάτω από τα πλατάνια.

ΚΟΡΩΝΕΙΑ

Η Κορώνεια βρίσκεται 20 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά της Λιβαδειάς, στους πρόποδες και τις πλαγιές του Ελικώνα. Από τον Όμηρο αναφέρεται η συμμετοχή της στον Τρωικό πόλεμο.

Σύμφωνα με την παράδοση, την ίδρυσε ο θετός γιος του Αθάμαντα, Κορωνάιος. Η μεγάλη φήμη της αρχαίας Κορώνειας οφειλόταν στη μεγάλη γιορτή των Βοιωτών, τα Παμβοιωτία, που τελούνταν στον περίφημο ναό της Ιτωνίας Αθηνάς προστάτιδας της πόλης, κατά τη διάρκεια των οποίων σταματούσε κάθε εχθροπραξία. Η αρχαία Κορώνεια καταστράφηκε από τους Ρωμαίους το 171 π.Χ. ενώ μετά από τον μεγάλο σεισμό το φθινόπωρο του 551 μ.Χ. καταστράφηκε μαζί με πολλές άλλες πόλεις της Βοιωτίας. Στη νεότερη ιστορία της Κορώνειας ξεχωρίζει η παρουσία του Δημητρίου Υψηλάντη, όπου ο οπλαρχηγός είχε εγκαταστήσει το αρχηγείο του σε χάνι του χωριού πριν από τη μάχη της Πέτρας το 1829.

Στον οικισμό Καλάμι που βρίσκεται στο δρόμο Λιβαδειά Αγίου Γεωργίου σώζονται τα απομεινάρια από ένα Νερόμυλο που υπήρχε στην περιοχή, πριν το ολοκαύτωμα του χωριού από τα γερμανικά στρατεύματα κατοχής τον Ιούνιο του 1944.

ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

Τείχη Κορώνειας

Στο όρος Τιφώσσιον ή Τιφούσσιον εντοπίζονται πολυγωνικά τείχη ενός σημαντικού οχυρού της κλασικής περιόδου, εξαιρετικής στρατηγικής σημασίας για τον έλεγχο της περιοχής, το οποίο κατά το Γ΄ Ιερό Πόλεμο το 353 π.Χ. υπήρξε αντικείμενο οξύτατης διαμάχης μεταξύ Φωκαέων και Θηβαίων.

Ο επισκέπτης, θα αντικρίσει την επιβλητική οχύρωση με τις υπερμεγέθεις πολυγωνικές πέτρες και θα ατενίσει όλην τον κάμπο της Κωπαΐδας.

Σπήλαιο της Νύμφης

Το «Άντρο Λειβηθρίδων Νυμφών» κατά τον Στράβωνα ή το «Ιερό Λειβηθρίδων Μουσών» κατά τον Πausanία βρίσκεται ανάμεσα στην Κορώνεια και την Αγία Τριάδα. Στα ευρήματα συγκαταλέγονται αγγεία, έργα μικρογλυπτικής και διάφορα αφιερώματα.

Κεφαλόβρυσο

Έξω από την Κορώνεια, ανάμεσα σε τρεχούμενα νερά υπάρχει διαμορφωμένος πλατανόφυτος χώρος αναψυχής στην περιοχή των πηγών του αρχαίου ποταμού Κοράλιου.

Οροπέδιο Στριγανιά

Η Στριγανιά είναι οροπέδιο εξαιρετικού φυσικού κάλλους περιτριγυρισμένο από έλητα και το νοτιότερο ευρωπαϊκό δάσος από δρυ. Αποτελεί χώρο αναψυχής για τους ντόπιους.

Ιερά Μονή Αγίας Παρασκευής

Κοντά στην Κορώνεια σώζεται παλαιός, σταυρόσχημος με τρούηλο, ναΐσκος της Αγίας Παρασκευής. Πιθανολογείται ότι είναι ο κοιμητηριακός ναός της παλαιάς μονής, κτίσμα του 1050 ή του 14ου αιώνα. Στον ναό βρέθηκαν ωραίες βυζαντινές τοιχογραφίες του 1438. Στην Αγία Παρασκευή εκτίθενται σε προσκύνηση τα τίμια λείψανα των Αγίων Φιλοθέης της Αθηναίας, Παντελεήμονος, Χαραλάμπους και Παρασκευής.

Ξωκλήσι των Ταξιάρχων (περιοχή Πόντζας)

Πριν ανέβουμε στο χωριό Αγία Τριάδα (Στεβενίκο), στη θέση Πόντζα, βρίσκεται το άηλότε μοναστήρι και τωρινό ξωκλήσι των Ταξιάρχων με υπέροχες αγιογραφίες που χρονολογούνται γύρω στο 1825 και πολλήs ενυπόγραφες πέτρες και πλάκες. Στην περιοχή κατά την αρχαιότητα υπήρχαν οι αρχαίοι ναοί των Νυμφών και Χαρίτων, της Θεάς Δήμητρας και θερινά Ρωμαϊκά ανάκτορα.

Άγιος Γεώργιος

Ο Άγιος Γεώργιος είναι κωμόπολη κτισμένη στους πρόποδες του Ελικώνα και βρίσκεται σε απόσταση 18 χιλιομέτρων νοτιοανατολικά της Λιβαδειάς. Αναπτύχθηκε κατά τα τέλη του 18ου αιώνα όταν στην περιοχή εγκαταστάθηκαν κάτοικοι της Λιβαδειάς εξαιτίας επιδημίας πανώλης που είχε ξεσπάσει στη βοιωτική πόλη. Οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία. Εδώ στεγάζεται και το Μουσικό Σχολείο της Λιβαδειάς.

Αγία Τριάδα

Η Αγία Τριάδα πρώην Στεβενίκο είναι ένα όμορφο ορεινό χωριό κτισμένο στους πρόποδες του Ελικώνα

σε υψόμετρο 400 μέτρων. Βρίσκεται 21 χλμ. νότια της Λιβαδειάς. Η ύπαρξη ρωμαϊκών επιγραφών και βυζαντινού κάστρου ενισχύει τις απόψεις κατοίκισης της περιοχής από την αρχαιότητα ή τον Μεσαίωνα. Ο οικισμός αναφέρεται για πρώτη φορά σε οθωμανικά έγγραφα του 1466 μ.Χ. με την ονομασία Στεβενίκο και καταγράφεται ως ελληνόφωνος οικισμός σε αντίθεση με τα γειτονικά χωριά που αναφέρονται ως αρβανίτικα. Κατά τη διάρκεια της ύστερης Τουρκοκρατίας ήταν ο μεγαλύτερος οικισμός της περιφέρειάς του και αποτέλεσε σημείο στρατηγικής σημασίας λόγω της οχύρωσής του.

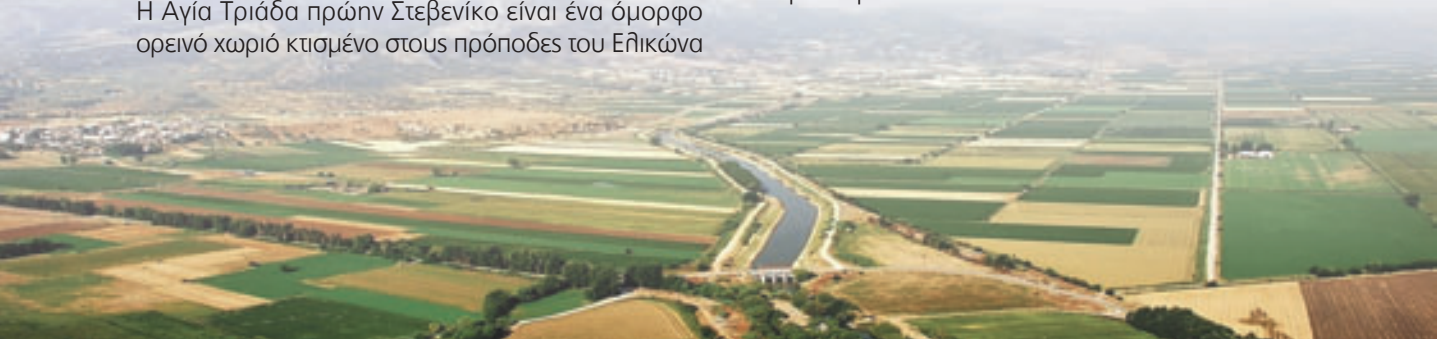
Αγία Άννα

Η Αγία Άννα ή Κούκουρα είναι όμορφο ορεινό χωριό μέσα στα έλητα σε υψόμετρο 720 μέτρων, 28 χλμ από την Λιβαδειά. Το χωριό περιβάλλεται από ελατόδασος και δάση από δρυ. Στην περιοχή σχηματίζονται πολύ μικρές λίμνες (δολίνες), που δημιουργούνται από τη μεγάλη συγκέντρωση νερού κατά τη χειμερινή περίοδο. Οι επισκέπτες έχουν τη δυνατότητα να περιηγηθούν στο δάσος, να ανεβούν στην κορυφή του Ελικώνα και να δοκιμάσουν παραδοσιακά εδέσματα.

Αθαλλομενές

Την πόλη έχτισε, σύμφωνα με την παράδοση, ο ήρωας Αθαλλομενεύς. Βρισκόταν ανάμεσα από στις πόλεις Αθίαρτο και Κορώνεια, νοτιοδυτικά της λίμνης Κωπαΐδας. Ήταν γνωστή από το ιερό Αθαλλομένειο, που ήταν αφιερωμένο στην Αθηνά.

Σε κοντινή απόσταση στον κάμπο βρίσκεται και ο οικισμός Άγιος Αθανάσιος.

ΚΥΡΙΑΚΙ

Το Φλυγόνιον ήταν αρχαία Φωκική πόλη στην κορυφή του λόφου Παλιόκαστρο, πολύ κοντά στο σημερινό χωριό Κυριάκι. Ο επισκέπτης μπορεί να διακρίνει ερείπια της αρχαίας πόλης που σώζονται. Το Φλυγόνιο ήταν μία από τις πόλεις που κατέστρεψε ο Περσικός στρατός του Ξέρξη στο πέρασμά του από την Φωκίδα. Η πόλη καταστράφηκε ξανά στον Γ' Ιερό πόλεμο, το 346 π.Χ. από τον στρατό του Φιλίππου. Το Κυριάκι είναι κτισμένο στις δυτικές πλαγιές του Ελικώνα, σε υψόμετρο 780 μέτρων, μέσα σε ένα καταπράσινο τοπίο. Οι κάτοικοί του είναι Αρβανίτες που εποίκησαν την περιοχή κατά τον 14ο αιώνα

ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

Μουσείο Δασκάλου

Το Μουσείο Δασκάλου είναι ιδιαίτερο μουσείο με εκθέματα που χάρισε ο δάσκαλος κ. Νικόλαος Γ.

Γκώνιας. Πρόκειται για μέρος του προσωπικού του αρχείου, μιας πλούσιας συλλογής εκπαιδευτικού υλικού του δεύτερου μισού του 20ου αιώνα, μεγάλης παιδευτικής, αισθητικής και ιστορικής αξίας.

Λαογραφικό μουσείο

Στο Λαογραφικό Μουσείο του χωριού εκτίθενται αντικείμενα καθημερινής χρήσης των κατοίκων από το παρελθόν.

Αρβανίτσα

Η Αρβανίτσα είναι ένας χώρος δασικής αναψυχής στον Ελικώνα, ανάμεσα στο Κυριάκι και την Αγία Άννα σε ένα καταπράσινο τοπίο μέσα στα έλητα. Πρόκειται για μια περιοχή ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, οργανωμένη, ιδανική για εκδρομές, περιπάτους, αθλητικές δραστηριότητες και ορειβασία.

Μονή Αγίων Θεοδώρων

Εξαιρετικό σημείο ενδιαφέροντος αποτελεί το μετέωρο εκκλησάκι των Αγίων Θεοδώρων, που βρίσκεται πάνω σε έναν ψηλό βράχο με θέα τον Κορινθιακό.

Μονή Οσίου Σεραφείμ Δομβούς

Το μοναστήρι κτίστηκε από τον Όσιο Σεραφείμ τέλος του 16ου - αρχές 17ου αιώνα μ.Χ. Η μονή είναι σταυροπηγιακή με ωραίο ξυλόγλυπτο τέμπλο και αξιόλογες τοιχογραφίες. Κατά την επανάσταση του 1821, εδώ έβρισκε συχνά καταλύμα ο Γεώργιος Καραϊσκάκης με τα παλικάρια του. Κάθε χρόνο στις 6 Μαΐου πλήθος κόσμου-προσκυνητών συρρέουν και κατασκηνώνουν στην Μονή.

Παραλίες

Εκτός από τις ομορφιές που προσφέρει το βουνό, οι επισκέπτες μπορούν να θαυμάσουν και την ομορφιά της ανέγγιχτης από το μαζικό τουρισμό θάλασσας, αν επισκεφθούν τους παραλιακούς οικισμούς του Κυριακίου, Καραχάλιο (Παναγία Καθαριώτισσα), Κariώτη, Ταρσό και την παραλία της Αγίας Άννας, Ζάητσα.

Πολιτιστικές εκδηλώσεις

Παραδοσιακό Λιβαδεϊτικό Πάσχα. Αποτελεί το πιο χαρακτηριστικό έθιμο της πόλης, που συγκεντρώνει επισκέπτες από όλη την Ελλάδα. Ήμερώνοντας η Κυριακή του Πάσχα, η πόλη σκεπάζεται κυριολεκτικά από τον καπνό από τους εκατοντάδες λιάκκους στις γειτονιές της πόλης. Το γλέντι συμπληρώνεται με λαϊκούς οργανοπαίκτες, δημοτικά τραγούδια της περιοχής και χορό στην περιοχή της Κρύας και στην Κεντρική πλατεία.

Φεστιβάλ Τροφώνια. Κάθε χρόνο τους μήνες Αύγουστο και Σεπτέμβριο, ο Δήμος Λεβαδέων διοργανώνει τις εκδηλώσεις με τίτλο "ΤΡΟΦΩΝΙΑ" με πολιτιστικό, μορφωτικό και ψυχαγωγικό περιεχόμενο.

Πλουτάρχεια. Πολιτιστικές εκδηλώσεις που διοργανώνονται στην γενέτειρα του Πλούταρχου τη Χαιρώνεια, κατά την πανσέληνο του Αυγούστου.

Έκθεση Γελοιογραφίας. Κάθε Μάιο με τη συμμετοχή πολλών καλλιτεχνών από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Φεστιβάλ Αρβανίτσας. Στην Αρβανίτσα διοργανώνεται κάθε καλοκαίρι τριήμερο φεστιβάλ που προσελί-

κύει χιλιάδες επισκέπτες από όλη την Ελλάδα, οι οποίοι έχουν την ευκαιρία να κατασκηνώσουν στο δάσος, να επισκεφθούν τους ορεινούς οικισμούς του Ελικώνα, και φυσικά να απολαύσουν μουσική από καταξιωμένους Έλληνες καλλιτέχνες.

Διαγωνιστικό Φεστιβάλ Παραδοσιακού Δημοτικού Τραγουδιού. Ο Σύλλογος Ελικωνίων Επαρχίας Λιβαδειάς διοργανώνει το φεστιβάλ από το 1981 στο χωριό Ελικώνας (Ζερίκι), με σκοπό την ανάδειξη και διάσωση του δημοτικού τραγουδιού.

Εμποροπανήγυρη. Κάθε χρόνο, την τελευταία εβδομάδα του Οκτωβρίου, διοργανώνεται μεγάλη εμποροπανήγυρη διάρκειας επτά ημερών από το Δήμο Λεβαδέων.

Τοπικά πανηγύρια. Σε όλες τις Κοινότητες του Δήμου διοργανώνονται πανηγύρια σε συνεργασία με τοπικούς πολιτιστικούς, αθλητικούς συλλόγους και ενορίες. Τα πανηγύρια διεξάγονται κατά κύριο λόγο σε υπαίθριους χώρους με ζωντανή μουσική, τοπικά εδέσματα, δημοτικά τραγούδια και παραδοσιακούς χορούς. Το γλέντι διαρκεί μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες.

Αθλητικές εκδηλώσεις

Πλήθος αθλητικών εκδηλώσεων διοργανώνονται κατά τη διάρκεια του έτους σε συνεργασία με τους αθλητικούς συλλόγους της πόλης με σημαντικότερες τον ορεινό αγώνα δρόμου «Λέβαδο», τον δρόμο υπεραπόστασης 55 χλμ «9 μούσες», τον διεθνή αγώνα ρυθμικής γυμναστικής “Erkyna cup”, τον Τροφώνιο ημιμαραθώνιο Λιβαδειάς, την ορειβατική συνάντηση Ελικώνα - Παρνασσού, την Πανευρωπαϊκή εβδομάδα κινητικότητας.

Στο κλειστό γυμναστήριο της πόλης φιλοξενούνται πανελλήνια πρωταθλήματα διαφόρων αθλημάτων (badminton, πολεμικών τεχνών, πυγμαχίας, τοξοβολίας, μπάσκετ).

Ο Λεβαδειακός είναι η ποδοσφαιρική ομάδα της πόλης και έχει τις περισσότερες διακρίσεις από κάθε άλλη ομάδα στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας.

Ορειβατικές, πεζοπορικές, ποδηλατικές διαδρομές

Το μονοπάτι 22 συνδέει τον Παρνασσό με την Πάρνηθα, το οποίο στον ελατόφυτο ορεινό όγκο του Ελικώνα περνά από την κοιλάδα των Μουσών και φτάνει μέχρι το χωριό Αγία Άννα. Από εκεί ένας κλάδος ανεβαίνει την κορυφή Παλιοβούνα, ενώ ο άλλος οδηγεί στην Αρβανίτσα. Το μονοπάτι συνεχίζει προς τα βόρεια και ανηφορίζει προς το κατασκηνωτικό κέντρο Παλιομηνιάς και από εκεί στην Μεγάλη Λούτσα και την Καψάλλα καθώς επίσης τις Ρόνιες, τον Ελικώνα (Ζερίκι) και κατηφορίζει προς το Κυριάκι. Από εκεί ξεκινά το φαράγγι της Κλεισούρας που περνά από την ακρόπολη της αρχαίας Στείριδας και καταλήγει στην θάλασσα στο παλιό μετόχι της μονής του Οσίου Λουκά.

Καλά σηματοδεδιμένα ανηφορικά μονοπάτια ξεκινούν από την Μονή της Αγίας Ιερουσαλήμ, τον κατασκηνωτικό χώρο στη θέση Λαπαθιά και τη Δαύλεια προς την κορυφή του Παρνασσού και τους Δελφούς. Επίσης, πεζοπορικές και ορειβατικές διαδρομές ξεκινούν από την Κρύα, τη θέση Μπομπόκο, το Ζερίκι, το Κυριάκι, την Αγία Τριάδα και την Αγία Άννα.

Επίσης υπάρχουν πολλές επιλογές για διαδρομές με ποδήλατο είτε σε ασφαλιστοστρωμένο δρόμο, είτε σε χωματόδρομους στον Ελικώνα αλλιώς και την Κωπαίδα, καθώς και η δυνατότητα ενοικίασης ποδηλάτου για κάθε χρήση.

Στα απότομα βράχια του φαραγγιού της Κρύας υπάρχουν αρκετές σηματοδοτημένες αναρριχητικές διαδρομές.

Πληροφορίες πρόσβασης

Η πρόσβαση στη Λιβαδειά και τις γύρω περιοχές είναι εύκολη και γίνεται με αυτοκίνητο, τρένο ή με το ΚΤΕΛ.

Οδικώς:

Μέσω του Αυτοκινητόδρομου Α1 και της Ε.Ο. Λιβαδειάς - Κάστρου, (140 χλμ από Αθήνα και 385 χλμ από Θεσσαλονίκη)

Μέσω της Α1 και της Ε.Ο. Λιβαδειάς - Θηβών, (130 χλμ από Αθήνα και 45 χλμ από Θήβα).

Μέσω της Ε.Ο. 48 από τη δυτική Ελλάδα και την Πάτρα (150 χλμ από Αντίρριο).

Μέσω της Ε.Ο. 3, η οποία διατρέχει όλη την Ηπειρωτική Ελλάδα (από την Ελευσίνα ως τον συνοριακό σταθμό Νίκης στη Φλώρινα).

Σιδηροδρομικώς, μέσω του σιδηροδρομικού άξονα Αθηνών - Θεσσαλονίκης (διάρκεια διαδρομής από Αθήνα 1 ώρα & 20 λεπτά, από Λαμία 30 λεπτά και από Θεσσαλονίκη 3 ώρες). Ο Σ.Σ. Λιβαδειάς βρίσκεται σε απόσταση 7 χιλιομέτρων από την πόλη, με την οποία συνδέεται με ταξί ή με τοπικό λεωφορείο της γραμμής Ορχομενού - Λιβαδειάς.

Με λεωφορεία του ΚΤΕΛ από το Σταθμό Υπεραστικών Λεωφορείων Αθηνών.

www.dimoslevadeon.gr

